

1

ایکتر یا زردی نوزادی:

هیپر بیلی روبینمی نوزادی یا ایکتر نوزادی به معنی زرد شدن رنگ پوست نوزادان می باشد که ناشی از تجمع بیلی روبین در خون نوزادان است.

شیوع:

این بیماری در دوران نوزادی شایع است که در ۶۰٪ نوزادان ترم ورسیده و ۸۰٪ نوزادان زود رس شایع می باشد.

ایکتر یا زردی پاتولوژیک:

*ایکتر در ۲۴ ساعت اول تولد

*بزرگی کبد و طحال و کم خونی

*زردی در ترم بیشتر از ۱۴ روز در نارس یا پره ترم بیشتر از ۲۱ روز

*بیلی روبین در نوزاد ترم بیشتر از ۱۲

2

ایکتر یا زردی فیزیولوژیک:

* بروز ایکتر در روزهای دوم تا سوم تولد که در روزهای سوم تا چهارم به حد نهایی خود یعنی ۵ تا ۶ میلی گرم در دسی لیتر می رسد و بین روزهای پنجم تا هفتم تولد به کمتر از ۲ کاهش می یابد

ایکتر یا زردی شیر مادر

- گروه اول بیشتر نوزادان مادرانی هستند که به دلیل کم بودن شیر مادر و در روزهای اول تولد ایجاد می شود.
- گروه دوم زردی ناشی از شیر مادر معمولاً از هفته دوم تولد آغاز می شود، این زردی ممکن است ناشی از مواردی باشد که در شیر وجود دارد و باعث غیرفعال کردن آنزیم های کبدی و روده ای نوزاد می شود و این موضوع باز جذب مواد صفراوی به داخل بدن باعث زردی میشوند.

3

درمان ایکتر یا زردی

*مصرف شیر مادر

*فوتوتراپی

*تعویض خون

علائم بالینی

ممکن است در موقع تولد و یا در هر زمان از دوران نوزادی وجود داشته باشد، معمولاً از صورت شروع می شود و به شکم و پاها انتشار می یابد

- ✓ عدم شیر خوردن
- ✓ بی حالی
- ✓ شل شدن

دانشگاه علوم پزشکی و

خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان غربی

بیمارستان مهر امام علی (ع) تکاب

راهنمای خود مراقبتی

ایکترا (زردی نوزادی)

مورد تایید سرپرست علمی بخش

آدرس: بلوار چملی - جنب پمپ بنزین موسوی -

بیمارستان مهر امام علی

Email: tekab_amoresh.umsu.ac.ir

واحد آموزش سلامت

در صورت داشتن مشکل لطفا با تلفن

45528816 و داخلی 126 سوپروایزر آموزش

سلامت تماس بگیرید

بازنگری: بهار 1403

4

رژیم غذایی

✓ بصورت مکرر نوزاد را با شیرمادر تغذیه نمایید.

✓ در صورتی که زردی از هفته دوم شروع شده باشد و علت زردی نوزاد شیر مادر باشد، با پزشک خود در خصوص دادن شیر مادر مشورت کنید.

مراقبت

✓ کودک را به صورت برهنه و در حالیکه چشمان و ناحیه تناسلی او با پوشش محافظ پوشانده شده باشد، زیر نور مخصوص قرار بدهید.

✓ هر دو ساعت کودک را تغییر وضعیت بدهید تا به تمام بدن نور برسد.

✓ از مصرف هر گونه لوسیون، پماد، وازلین و ... به بدن کودک خودداری کنید.

✓ مرتب چشم های نوزاد را کنترل نموده و پد چشمی نوزاد را هر 4 ساعت تعویض نمایید.

✓ در صورت ترشحات چشمی اطلاع دهید.

✓ به دفع ادرار و مدفوع نوزاد توجه کنید و در صورت عدم ادرار اطلاع دهید.

✓ از پوست نوزاد مراقبت کنید (شستشو و خشک کردن آن)

✓ فاصله نوزاد از لامپ ها باید 20-15 سانتیمتر باشد، از تغییر فاصله و از دستکاری دستگاه اجتناب کنید.

✓ در صورت افزایش درجه حرارت بدن یا بی حال شدن نوزاد در زیر نور اطلاع دهید.

عوارض فتوتراپی: اثر نور شدید روی چشم، افزایش درجه حرارت بدن نوزاد و افزایش اتلاف نامحسوس آب و بیحالی، مدفوع شل و مکرر، برنزه شدن پوست، راش جلدی، تغییر سیکل خواب و بیداری نوزاد.

توصیه های بعد از ترخیص

رژیم غذایی

✓ به صورت مکرر نوزاد را با شیر مادر تغذیه نمایید.

✓ از دادن شیرخشک، آب و آب قند به نوزاد اجتناب کنید.

مراقبت

✓ نوزاد را از نظر زردی هر روز کنترل نمایید.

✓ از دادن داروهای گیاهی به نوزاد خودداری کنید.

✓ به دفع ادرار و مدفوع نوزاد توجه کنید و در صورت عدم ادرار به پزشک معالج مراجعه نمایید.

✓ در صورت افزایش درجه حرارت بدن یا بی حال شدن ابتدا درجه حرارت اتاق را کنترل کرده و سپس نوزاد را با شیر تغذیه نمائید و پوشش نوزاد را نیز کم کنید.

✓ در صورتی که اقدامات فوق باعث کاهش درجه حرارت و بیحالی نوزاد نشد در اسرع وقت به پزشک معالج مراجعه نمایید.

دارو

✓ دارو نیاز ندارد.

زمان مراجعه بعدی

✓ زمان مراجعه پس از ترخیص طبق دستور پزشک معالج میباشد. معمولا زمان ویزیت بعدی 24 ساعت می باشد.

✓ در صورت افزایش زردی به پزشک معالج مراجعه نمائید.

✓ در صورت افزایش درجه حرارت بدن یا بی حال شدن یا هر گونه مشکل به پزشک معالج مراجعه نمائید.

منبع: درسنامه کودکان و ننگ (کودک سالم -

کودک بیمار)